

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2021r.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2022r. poz. 559, 583/ w zw. z art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. z 2021r. poz. 1119, 2469, z 2022r. poz.24, 218// oraz art.10 ust.1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2020r. poz.2050, 2021r. poz. 2469//

uchwała się,
co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Raciążku za 2021r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Mariusz Zakrzewski

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raciążek za 2021 rok

Realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raciążek w 2021 roku opierano się na:

- Ustawie z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (tj. tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 z późn. zm.),
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 322 z późn. zm.),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. 2020 poz. 218 z późn. zm.),
- Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 poz. 1507 ze zm.),
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (tj. Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245),
- wskazówkach wynikających z "Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych",
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raciążek na lata 2021 – 2031.

Według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. Gminę Raciążek zamieszkiwało 3041 osób zameldowanych na stałe oraz 53 osoby zameldowane czasowo. Do Szkoły Podstawowej na

koniec roku kalendarzowego uczęszczało w 2021 roku 235 uczniów, a do świetlicy szkolnej zapisanych było 132 dzieci.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Raciążek uchwalony przez Radę Gminy dnia 07.08.2018 r. i zmieniony dnia 19.09.2018 r. wynosi - 21 punktów, z czego:

- limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 13,
- limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 8.

Natomiast stan faktyczny liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie na koniec 2021 roku wynosił 10, w tym:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 8 punktów:
 1. o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa - 8,
 2. o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 8,
 3. o zawartości alkoholu powyżej 18% - 8,
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 2 punkty:
 1. o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa - 2,
 2. o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 0,
 3. o zawartości alkoholu powyżej 18% - 0.

Z czego na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadało 309 mieszkańców gminy.

W ciągu 2021 roku gmina wydała 15 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych:

- poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 12, z tego:
 1. do 4,5% (oraz piwa) - 4,
 2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - 4,
 3. pow. 18% - 4,
- w miejscu sprzedaży - 3.

oraz 3 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż piwa w miejscu sprzedaży.

Podsumowując: na dzień 31.12.2021 r. w gminie ważnych było 26 zezwoleń uprawniających do sprzedaży alkoholu:

- sklepy – 24,
- lokale gastronomiczne – 2.

W 2021 roku z pomocy psychologa w formie teleporady skorzystały 2 osoby dorosłe, którym udzielono 8 porad. Podczas spotkań do zadań psychologa należała ocena stanu psychicznego oraz dostosowanie odpowiednich oddziaływań psychologicznych i form

pomocy psychologicznej do potrzeb. W roku sprawozdawczym praca psychologa ograniczyła się do pomocy w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Z porad i wsparcia punktu informacyjno-konsultacyjnego skorzystało od stycznia do grudnia 37 osób (14 po raz pierwszy) uzależnionych i współuzależnionych, z którymi prowadzący przeprowadził ponad 357 rozmów. Z pośród osób korzystających z punktu – 3 z nich zdecydowały się podjąć terapię w Czerniewicach, a 6 z nich ma ciągłe kłopoty z utrzymaniem dłuższej abstynencji. Spotkania i rozmowy z osobami uzależnionymi jak i ich rodzinami dotyczyły różnych sfer i mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, najczęściej jednak:

- diagnozy,
- motywacji do podjęcia leczenia na oddziale zamkniętym,
- wsparcia psychologicznego,
- rozwoju osobistego,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów,
- pomocy, wsparcia i udzielania zaleceń dla osób współuzależnionych,
- pomocy, wsparcia i udzielania zaleceń dla osób uzależnionych,
- motywacji do brania czynnego udziału w życiu społeczności abstyntenckich naszego regionu.

W poniedziałki odbywały się również spotkania grupy wsparcia AA, która należy do „Intergrupy Toruń”. W związku z powyższym informacja o spotkaniach grupy była upubliczniona w ogólnosięciowym rejestrze grup AA, co przyczyniło się do tego, że 20 osób spoza gminy mogło skorzystać z pomocy udzielonej im w Raciążku.

W związku z pandemią nikt z członków grupy wsparcia nie wziął udziału w corocznych zjazdach trzeźwościowych organizowanych w Licheniu i Częstochowie, a kilka spotkań grupy odbyło się na zasadzie telefonicznych połączeń konferencyjnych.

W okresie sprawozdawczym wszystkie spotkania w punkcie informacyjno – konsultacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz grupy wsparcia AA odbywały się zgodnie z zasadami ogłaszanych na stronie internetowej gov.pl.

W związku z nadużywaniem alkoholu w 2021 r. na sprawców przemocy w rodzinie zostało założonych przez policję 6 „Niebieskich Kart”, w tym 3 powtórzone w tych samych rodzinach, 2 były monitorowane z roku 2020, a 3 zostały zamknięte z 2020 roku i 1 z 2021 roku.

Zgodnie z porozumieniem zawartym między Gminą Raciążek, a Biurem Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy Wydziału Polityki Społecznej Departamentu Spraw Społecznych w Toruniu wspólnie realizowano i finansowano zadanie o nazwie Kujawsko -

Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2021 roku interesanci, czyli również osoby z gminy Raciążek, potrzebujące pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, zarówno fizycznej, psychicznej, seksualnej jak i ekonomicznej mogły korzystać z porad i konsultacji, które odbywały się zgodnie z zaleceniami odpowiednich służb, biorąc pod uwagę zagrożenia pandemiczne tj. e-mailowo pod adresem niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl, w trakcie dyżurów telefonicznych (codziennie w godzinach pracy Urzędu – tel. 56 659 13 99 oraz popołudniowych i wieczornych – tel. 800 154 030), również i listownie. Porad i konsultacji udzielali specjaliści wyspecjalizowani w dziedzinie przemocy w rodzinie - psychologowie i prawnicy.

Z informacji otrzymanej z Biura Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy oraz Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii wynika iż, w związku ze znaczącą liczbą telefonów anonimowych, nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby porad i konsultacji udzielonych mieszkańcom naszej gminy.

Jednym z realizatorów GPPiRPA oraz PN była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2021 komisja pracowała w składzie 5 osobowym. W skali roku sprawozdawczego, spotkała się ona 8 razy, głównie wydając opinie w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Do 31.12.2021 r. GKRPA wydała 21 opinii w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych poza miejscem i w miejscu sprzedaży oraz 3 opinie w sprawie wydania jednorazowego zezwolenia na sprzedaż piwa w miejscu sprzedaży.

W 2021 roku przewodnicząca komisji uczestniczyła w 6 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz przeprowadziła 26 indywidualnych rozmów (osobiście i telefonicznie) z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi na temat dostępnych form pomocy terapeutycznej, psychologicznej, a także prawnej. W skali roku członkowie komisji on-line brali udział w 2 szkoleniach: „Współpraca komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z kuratorami sądowymi i sądami w procedurze zobowiązania osoby uzależnionej do leczenia”, oraz „Praktyczne aspekty funkcjonowania GKRPA w czasie epidemii COVID-19”.

W ramach środków uzyskanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, i mimo trudnych warunków związanych z koronawirusem, uczniowie SP w Raciążku wzięli udział w programach wychowawczo – profilaktycznych. Przedstawienie „Jak pokonać Smoka” przeznaczone było dla uczniów kl. I – III, a ukazywało takie wartości jak: profilaktyka zachowań ryzykownych (zapoznanie z podstawowymi zasadami profilaktyki uzależnień, niebezpieczeństwo użycia łatwo dostępnych używek i lekarstw, szkodliwy wpływ alkoholu

i papierosów na zdrowie człowieka), kształtowanie postaw społecznych (czym jest przyjaźń, umiejętność logicznego myślenia, wytrwałość w działaniu i dążeniu do celu, umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, empatia i szacunek dla słabszych, pokora wobec autorytetów). Program „Czas próby”, który adresowany był do uczniów klas IV - VI Szkoły Podstawowej, poruszał takie wartości wychowawczo-profilaktyczne jak: zagrożenia związane ze stosowaniem używek (narkotyki, alkohol, nikotyna), zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wpływ grupy rówieśniczej na zachowanie młodych ludzi, uleganie modzie i obecnie narzucanym trendom, nieumiejętne podejmowanie decyzji w wieku dorastania i brak przewidywania konsekwencji swoich decyzji oraz niedojrzałość emocjonalną. Przedstawienie wychowawczo – profilaktyczne pt. „Młody gniewny” skierowane był do uczniów kl. VII – VIII, analizowało ono przyczyny powstawania sytuacji konfliktowych i dysfunkcyjnych w środowisku, źródła rodzenia się przemocy i agresji w oparciu o konsekwencje niezaspokojonych potrzeb między innymi akceptacji, szacunku, dowartościowania. Zagrożenia związane ze stosowaniem używek (narkotyki, alkohol, nikotyna), konsekwencje prawne i życiowe zachowań ryzykownych i przestępczych, problem braku tolerancji dla odmiennych poglądów, niewłaściwy i zgubny w skutkach sposób realizacji egoistycznych idei i zamierzeń, aspołeczne zachowania jako czynnik destabilizujący poczucie więzi rodzinnych i grupowych. W programach wzięło udział ok. 260 osób, w tym nauczycieli i wychowawców.

W okresie sprawozdawczym uczniowie, rodzice, nauczyciele i wychowawcy mogli wziąć również udział w zdalnej formie kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, a były to materiały profilaktyczno – edukacyjne w postaci ulotek (dostępnych w formie papierowej i on-line) i filmów pn. „W poszukiwaniu szczęścia”, której celem było:

1. Budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy.
2. Wyzwalanie pozytywnych emocji, czyli niwelowanie szkód psychicznych związanych z ograniczeniami nałożonymi w związku z pandemią.
3. Nabywanie umiejętności budowania poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży.
4. Ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (agresywnych i autodestrukcyjnych) będących wynikiem izolacji społecznej (rówieśniczej).
5. Wspieranie działalności wychowawczej szkół i placówek oświatowych, w tym udostępnienie możliwości realizacji kampanii w trybie zdalnym.
6. Edukacja rodziców i wsparcie ich w zakresie umiejętności wychowawczych.

Końcowym etapem kampanii był udział uczniów klas V-VI i VII – VIII SP w „Ogólnopolskiej diagnozie społecznej uczniów 2020”, gdzie obszarem tematycznym badań było: zdrowie, rodzina, szkoła, kultura, psychologia, ekonomia i kapitał społeczny. Wyniki badań z przeprowadzonej diagnozy zostaną w całości przedstawione gminie w I półroczu 2022 roku.

Zajęcia organizujące czas wolny z elementami profilaktyki uniwersalnej uzależnień dla dzieci i młodzieży prowadzone były również i w okresie wakacji - wycieczka, turniej piłki nożnej (ok. 70 osób).

W grudniu gmina podpisała z firmą zewnętrzną umowę na realizację „Diagnozy lokalnych zagrożeń” na terenie Gminy Raciążek. Badaniami zostali objęci dorośli mieszkańcy gminy – 100 osób, w tym 37 mężczyzn i 63 kobiety oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu – 15 osób. Raport ten miał na celu wskazanie problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk na terenie naszej gminy. Wyniki z powyższego raportu stopniowo będą uwzględniane w realizacji gminnych programów na najbliższe lata.

W ramach realizacji GPPiRPA oraz PN gmina włączyła się w projekt edukacyjny Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowany do sprzedawców napojów alkoholowych, nt. „Niesprzedawania alkoholu osobom nieletnim”. Otrzymane materiały edukacyjne i informacyjne zostaną dostarczone sprzedawcom podczas kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

W skali roku na bieżąco udostępniane były na terenie naszej gminy również i inne, oprócz wcześniej przedstawionych materiały, z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki takie jak ulotki, plakaty, filmy, czasopisma, książki i materiały on-line skierowane w swojej treści do dzieci, młodzieży rodziców, nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, czy też osób uzależnionych i współuzależnionych (ok. 70 szt.).

W ciągu całego 2021 roku prowadzony był stały system informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy, powiatu i województwa na rzecz profilaktyki i uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez ulotki, materiały profilaktyczne i informacje zamieszczone w wyznaczonych miejscach oraz na stronie UG (ok. 30 szt.).

Większość z wymienionych wcześniej działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom w gminie Raciążek ma charakter ciągły, a ich realizacja rozłożona jest na wiele lat.

W związku pandemią nie udało się jednak zrealizować wszystkich zamierzonych programem zadań, chociażby takich jak:

- dyżury psychologa od kwietnia do końca roku prowadzone były tylko w formie teleporady, co nie cieszyło się zainteresowaniem,
- dyżury prawnika były zawieszane, gdyż forma w postaci teleporady nie przynosiła efektów,
- nie przeprowadzono szkolenia dla sprzedawców alkoholu, ani kontroli w punktach.
- nie zakupiono, a i tym samym nie realizowano rekomendowanych programów profilaktycznych w placówkach oświatowych.

Opracowała:

PRZEWODNICZĄCA KOMISJI
mgr Halina Koltuńska

